

PRIPOROČILA

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2022/495

z dne 25. marca 2022

o spremljanju prisotnosti furana in alkilfuranov v živilih

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Furan in alkilfurani, ki vključujejo metilfurane, kot so 2-metilfuran, 3-metilfuran in 2,5-dimetilfuran, so procesna onesnaževala, ki nastanejo v živilih med toplotno obdelavo.
- (2) Odbor Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) za onesnaževala v prehranski verigi je leta 2017 sprejel znanstveno mnenje o tveganjih, ki jih prisotnost furana in metilfuranov v živilih predstavlja za javno zdravje⁽¹⁾. Ugotovil je, da trenutne ravni izpostavljenosti furanu kažejo na nevarnost za zdravje. Za metilfurane je bilo v mnenju ugotovljeno, da lahko znatno prispevajo k splošni izpostavljenosti furanu in alkilfuranom ter tako povečujejo nevarnost za zdravje. Ker pa ni podatkov o prisotnosti metilfuranov v živilih, je EFSA priporočila pripravo dodatnih podatkov na tem področju. Zlasti se poroča o prisotnosti furana in alkilfuranov v kavi, otroški hrani v kozarcih, juhah za neposredno uživanje, čipsu na osnovi krompirja, sadnih sokovih, žitnih kosmičih za zajtrk, piškotih, krekerjih in hrustljavih kruhkih.
- (3) 2-metilfuran in 3-metilfuran je mogoče zanesljivo količinsko opredeliti s trenutno razpoložljivimi analiznimi metodami, medtem ko je potrebno nadaljnje delo za zanesljivo analizo 2,5-dimetilfurana. Vendar če uporabljena analizna metoda to omogoča, bi bilo primerno analizirati in količinsko opredeliti 2,5-dimetilfuran ter sporočiti podatke.
- (4) Poleg tega je bila v znanstveni literaturi nedavno izpostavljena prisotnost onesnaževal v živilih, povezanih z alkilfurani, razen metilfuranov, kot sta 2-pentilfuran in 2-etilfuran. Zato bi bilo primerno analizirati in količinsko opredeliti take dodatne (nemetilfurane) alkilfurane, pod pogojem, da je analizna metoda zanesljiva za ta namen.
- (5) Rezultati spremljanja furana in alkilfuranov morajo biti zanesljivi in primerljivi. Zato je primerno zagotoviti navodila o vzorčenju in analizna izvedbena merila.
- (6) Evropska komisija je pooblastila agencijo EFSA, da zbere vse razpoložljive podatke o prisotnosti kemičnih onesnaževal v živilih in krmi. Ti podatki se uporabljajo v znanstvenih mnenjih in poročilih agencije EFSA o onesnaževalih v živilih in krmi.
- (7) Zato je primerno priporočiti spremljanje furana in alkilfuranov v živilih ter sporočanje podatkov agenciji EFSA –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Države članice bi morale ob dejavnem sodelovanju nosilcev živilske dejavnosti spremljati furan, 2-metilfuran in 3-metilfuran v živilih, zlasti v kavi, otroški hrani v kozarcih (vključno z otroško hrano v posodah, tubah in vrečkah), juhah za neposredno uživanje, čipsu na osnovi krompirja, sadnih sokovih, žitnih kosmičih za zajtrk, piškotih, krekerjih in hrustljavih kruhkih.

⁽¹⁾ Odbor EFSA CONTAM (Odbor EFSA za onesnaževala v prehranski verigi); Scientific opinion on the risks for public health related to the presence of furan and methylfurans in food (Znanstveno mnenje o tveganjih za javno zdravje, povezanih s prisotnostjo furana in metilfuranov v živilih). *EFSA Journal* 2017;15(10):5005, 142 str. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.5005>.

2. Za zagotovitev reprezentativnosti vzorcev bi morale države članice upoštevati postopke vzorčenja iz dela B Priloge k Uredbi Komisije (ES) št. 333/2007 ⁽²⁾. Nosilci živilske dejavnosti bi morali uporabljati ta postopek vzorčenja ali enakovreden postopek vzorčenja, da bi zagotovili reprezentativnost vzorca.
3. Za analizo furana, 2-metilfurana in 3-metilfurana v kavi in otroški hrani v kozarcih bi morali države članice in nosilci živilske dejavnosti uporabiti metodo, ki izpolnjuje naslednja merila:

Parameter	Merilo
Specifičnost	Brez spektralnih interferenc ali vpliva matriksa
Terenski slepi vzorec	Pod mejo zaznavnosti (LOD)
Ponovljivost (RSDr)	0,66 krat natančnost RSDR, dobljena s (spremenjeno) Horwitzovo enačbo
Obnovljivost (RSDR)	Dobljena s (spremenjeno) Horwitzovo enačbo
Izkoristek	80 % – 110 %
Meja zaznavnosti (LOD)	Tri desetine meje določljivosti (LOQ)
Meja določljivosti (LOQ)	Za kavo: ni višja od 20 µg/kg Za otroško hrano v kozarcih: 5 µg/kg

Za analizo furana v živilih, razen v kavi in otroški hrani v kozarcih, bi morali države članice in nosilci živilske dejavnosti uporabiti metodo, ki izpolnjuje ta merila, meja določljivosti (LOQ) pa ne bi smela biti višja od 5 µg/kg.

Za analizo 2-metilfurana in 3-metilfurana v živilih, razen v kavi in otroški hrani za dojenčke, bi morali imeti laboratoriji vzpostavljene postopke nadzora kakovosti za zagotovitev zanesljivosti pridobljenih rezultatov analiz, pri čemer LOQ ne bi smela biti višja od 5 µg/kg.

4. Če uporabljena analizna metoda omogoča določitev alkilfuranov, razen 2-metilfurana in 3-metilfurana, bi morali države članice in nosilci živilske dejavnosti določiti navedene alkilfurane.
5. Države članice in nosilci živilske dejavnosti bi morali agenciji EFSA do 30. junija vsako leto predložiti rezultate spremljanja v skladu z zahtevami iz navodil EFSA o standardnem opisu vzorca (SSD) za živila in krmo ter dodatnimi posebnimi zahtevami agencije EFSA ⁽³⁾.

V Bruslju, 25. marca 2022

Za Komisijo
Stela KIRIAKIDES
članica Komisije

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 333/2007 z dne 28. marca 2007 o določitvi metod vzorčenja in analitskih metod za uradni nadzor vsebnosti svinca, kadmija, živega srebra, anorganskega kositra, 3-MCPD in benzo-a-pirena v živilih (UL L 88, 29.3.2007, str. 29).

⁽³⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0>